

Αθήνα, 6 Σεπτεμβρίου 1999

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης παρέθεσε δεξίωση σήμερα στις 13.00, στο Μέγαρο Μαξίμου, προς τιμήν των Ευρωβουλευτών όλων των ελληνικών πολιτικών κομμάτων.

Στη δεξίωση παραβρέθηκαν επίσης ο υφυπουργός Εξωτερικών Γιάννος Κρανιδιώτης (ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου απουσιάζει στη Φινλανδία), ο α' αντιπρόεδρος και πρόεδρος στην ειδική διαρκή επιτροπή ευρωπαϊκών και κοινοτικών υποθέσεων της Βουλής Λουκάς Αποστολίδης (ο πρόεδρος της Βουλής Απόστολος Κακλαμάνης απουσιάζει στη Γερμανία), ο πρώην υπουργός Εξωτερικών και νυν πρόεδρος της επιτροπής εξωτερικών υποθέσεων της Βουλής βουλευτής Κάρολος Παπούλιας και η νέα επίτροπος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Άννα Διαμαντοπούλου.

Ο Πρωθυπουργός, απευθυνόμενος προς τους Ευρωβουλευτές, είπε τα εξής:

“Κυρίες και κύριοι,
Μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Με την ευκαιρία της έναρξης της θητείας σας, σας ευχόμαστε και εγώ προσωπικά και όλη η Κυβέρνηση καλή επιτυχία στο έργο σας που, ας το πούμε χωρίς περιστροφές, δε θα είναι εύκολο. Το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο αντιμετωπίζει μίαν αντιφατική συγκυρία περιστάσεων. Υπάρχει, α) στη θετική πλευρά, η αναβάθμιση του ρόλου του που θεσμοθετήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Υπάρχει, όμως, και β) η σαφής υποβάθμιση του θεσμού στο ενδιαφέρον των Ευρωπαίων ψηφοφόρων, όπως έδειξε η μεγάλη και αυξημένη σε σχέση με προηγούμενες αποχή στις ευρωεκλογές του Ιουνίου. Σε σας και στους συναδέλφους σας Ευρωβουλευτές από τα διάφορα κράτη-μέλη εναπόκειται να λύσετε δημιουργικά αυτή την αντίφαση, αξιοποιώντας τις νέες δυνατότητες που προσφέρει η Συνθήκη του Άμστερνταμ κατά τρόπο που θα αποκαταστήσει το κύρος του κοινοβουλίου στα μάτια των Ευρωπαίων πολιτών.

Πρόκειται για μίαν αποστολή ιστορικής κυριολεκτικά σημασίας. Αν δεν υπάρξει κάποια τέτοια εξέλιξη, αν δεν επιτευχθεί μία περισσότερο ουσιαστική ένταξη του πολίτη στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού γίνεσθαι, αν δεν εκφρασθεί μία σαφής αύξηση του ενδιαφέροντος των εκλογέων στις επόμενες Ευρωεκλογές, η υπόθεση της Ευρώπης θα αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα. Θα υπάρξει τότε κίνδυνος η ευρωπαϊκή ενοποίηση να περιορισθεί σε μία πατερναλιστική, στην καλύτερη περίπτωση, αυθαίρετη στη χειρότερη, διπλωματική διεργασία μεταξύ κυβερνήσεων, δίχως μόνιμα,

στέρεα ερείσματα στη συνείδηση των ευρωπαϊκών λαών. Η ενωμένη Ευρώπη θα παραμείνει μια κατασκευή εύθραυστη, εύκολη λεία στις επιθέσεις των οπισθοδρομικών δυνάμεων ενός νεο-σωβινισμού που επιχειρεί λαθραία να διαβρώσει την ευρωπαϊκή ιδέα πίσω από το προπέτασμα ενός ευπρεπούς δήθεν, ευρωσκεπτικισμού.

Δεν είναι δυνατόν να επιτρέψουμε τέτοιες εξελίξεις. Παρόλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή οικοδόμηση τα τελευταία χρόνια, παρόλη την επιμονή της ατονίας των επενδύσεων και την απαράδεκτα υψηλή ανεργία, παρόλο το πρόσφατο κύμα των σκανδάλων στον τομέα της δημόσιας υγείας και της προστασίας του καταναλωτή, παρόλη την καταστροφική αποτυχία της ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής στην κρίση της Γιουγκοσλαβίας, την πρόσφατη αλλά και την παλαιότερη, τα μακροπρόθεσμα επιτεύγματα της Ευρώπης και στον οικονομικό και στον πολιτικό και στον τομέα των διεθνών σχέσεων υπήρξαν και παραμένουν μοναδικά. Θα ήταν αφροσύνη να τα αγνοήσουμε, πολύ περισσότερο να τα εγκαταλείψουμε, ακολουθώντας τη φορά ορισμένων παρεκκλίσεων από τις αρχές μας που σημειώθηκαν τον τελευταίο καιρό.

Η αποστασιοποίηση των πολιτών από τη διαδικασία της ευρωπαϊκής οικοδόμησης οφείλεται στην απομάκρυνση ορισμένων ευρωπαϊκών πολιτικών από τις καθιερωμένες αξίες της Ευρώπης όχι σε οποιαδήποτε απόρριψη της βασικής Ευρωπαϊκής ιδέας από τους λαούς. Γιατί, επιτέλους αν θεωρήσουμε, όπως και πρέπει να θεωρήσουμε δεδομένα για τον κύκλο των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως επιτεύγματα την οικονομική και πολιτική ελευθερία του ατόμου, το κράτος δικαίου και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τι άλλο πέρα από αυτά είναι η Ευρώπη αν όχι ένα παράδειγμα και μια προσπάθεια να επικρατήσει ευρύτερα ο ορθολογισμός και ο ανθρωπισμός στις διεθνείς και στις κοινωνικές σχέσεις; Τι άλλο αν όχι η επιλογή της σύμπραξης των κοινωνικών εταίρων για χάρη της κοινής ευημερίας αντί για το διαλυτικό παροξυσμό των κοινωνικών συγκρούσεων; Τι άλλο, αν όχι η επιλογή μιας ελεγχόμενης οικονομικής ισορροπίας απέναντι στην αναρχία μιας δίχως όρια αρπακτικότητας της αγοράς; Τι άλλο, αν όχι η επιλογή της αλληλεγγύης στις διεθνείς σχέσεις, της συνδιαλλαγής και της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών αντί για την ανεξέλεγκτη κλιμάκωση των στρατιωτικών συγκρούσεων;

Στο βαθμό που λάθη και αδυναμίες την τελευταία περίοδο απομάκρυναν την ευρωπαϊκή πολιτική από τις αρχές αυτές θα αγωνισθούμε όλοι για να την ξαναφέρουμε στα σωστά πλαίσια. Γιατί αυτές τις αρχές τις έχουν ενστερνισθεί στη μεγάλη πλειοψηφία τους οι λαοί. Τις έχει ενστερνισθεί, όχι λιγότερο από οποιονδήποτε άλλον, ο Ελληνικός λαός. Λειτουργώντας με βάση τις αρχές αυτές η Ευρώπη έχει προσφέρει πάρα πολλά στα κράτη-μέλη της. Δεν χρειάζεται να επαναλάβω εδώ τα υλικά ωφελήματα που έχει αποκομίσει η Ελλάδα από τις μεταβιβάσεις των πόρων με τα προγράμματα στήριξης. Ούτε να σκεφθούμε δε θα μπορούσαμε για έργα υποδομής στην σημερινή κλίμακα αν δεν υπήρχαν αυτές οι μεταβιβάσεις. Αλλά οι ρίζες της υποστήριξης της Ευρωπαϊκής ιδέας από τον Ελληνικό λαό είναι πολύ βαθύτερες. Ο Ελληνικός λαός πιστεύει στην ελευθερία, αγωνίζεται και θυσιάζεται, αν χρειασθεί, γι' αυτήν. Παράλληλα έχει ταλαιπωρηθεί σκληρά

από την αυθαιρεσία, την αταξία, την ανομία της πολιτικής και της οικονομικής μας ζωής. Στις ευρωπαϊκές αρχές διέγνωσε σωστά τη δυνατότητα ενός ορθού συνδυασμού της ελευθερίας με την τάξη και με την πρόοδο. Τα σκοτεινά χρόνια της στρατιωτικής δικτατορίας η αναφορά στην Ευρώπη κράτησε ζωντανή ανάμεσά μας την ελπίδα μιας ελεύθερης πολιτικής ζωής και ενός κράτους δικαίου αντί για το καθεστώς της τυραννίας, της αυθαιρεσίας και της βίας. Σήμερα η ελληνική κοινωνία έχει συγκεντρώσει την προσοχή της στο έργο της οικονομικής δημιουργίας. Από το ενιαίο νόμισμα προσδοκούμε την οριστική εξάλειψη της τριτοκοσμικής πληγής του πληθωρισμού (που τόσο συχνά στο παρελθόν έκανε τους φτωχούς φτωχότερους ωφελώντας μόνον μια χρηματιστική ολιγαρχία). Είμαστε βέβαιοι για την επιτυχή κατάληξη της πορείας μας προς την ΟΝΕ. Πιστεύουμε ότι η Ελληνική κοινωνία θα στηρίξει τα τελευταία βήματα που απομένουν να γίνουν σε αυτήν την πορεία.

Ευρωπαϊκό πνεύμα ομαλότητας νομιμότητας, δικαιοσύνης και τάξης επιδιώκουμε να επικρατήσει και στις σχέσεις με όλους τους γείτονές μας.

Δεν θα έπρεπε να χρειάζονται φυσικές καταστροφές, όπως αυτή των σεισμών στην Τουρκία ή διπλωματικές καταστροφές όπως αυτή των βομβαρδισμών στην Γιουγκοσλαβία, για να συνειδητοποιούμε ότι η νίκη στη μάχη για την πρόοδο δεν κερδίζεται ούτε με επιβολή τυραννικών καθεστώτων ούτε με ανταγωνισμούς εξοπλισμών αλλά με την προσήλωση όλων στο έργο μιας παραγωγικής δουλειάς μέσα στα πλαίσια της δικαιοσύνης, της νομιμότητας και της ειρήνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το έργο της οικοδόμησης ενός τέτοιου κόσμου επείγει. Η ευρωπαϊκή εξέλιξη δεν θα περιμένει εμάς να προχωρήσουμε με δικούς μας άνετους ρυθμούς. Πρέπει να σπεύσουμε. Αλλά ούτε την Ευρώπη θα την περιμένει η παγκόσμια εξέλιξη. Ήδη σύντομα, στην διάρκεια της πενταετίας της θητείας σας, η Ευρώπη θα αντιμετωπίσει στην παγκόσμια σκηνή μια σειρά από θεμελιώδεις προκλήσεις: Τη διαμόρφωση της κοινής εξωτερικής πολιτικής, τη συγκρότηση μιας ανεξάρτητης ευρωπαϊκής αμυντικής ικανότητας, τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το θέμα της απασχόλησης, τις διαπραγματεύσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική αλλαγή, και την προστασία του καταναλωτή ιδίως ως προς το θέμα των τροφίμων.

Σε αυτές τις εξελίξεις, η Ελλάδα δεν πρέπει και δεν θα απουσιάσει. Η παρουσία της, το κύρος της, το διεθνές της ηθικό ανάστημα εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό και από τη δική σας δραστηριότητα. Η Ελλάδα περιμένει από τον κάθε Ευρωβουλευτή της να σταθεί στο ύψος αυτής της μεγάλης αποστολής”.